

δος Χίλ, ἀπλῶς καὶ μόνον πρὸς εὐκολίαν τῶν ἀλληλογραφούντων.

Ἔ ἀνθρωπίνη ματαιότης!

Δ*

ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΤΑ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΗ ΠΟΤΑ

Ε' — ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

Βαθμιαία κατάπτωσης τῶν διανοητικῶν δυνάμεων καὶ ἀποκτίνωσις τοῦ ἀνθρώπου.—Διάφοροι νευρικοί, ἐγκεφαλικοί καὶ φρενικὶ παθήσεις ὀφειλόμεναι εἰς χρονίαν διὰ τοῦ οἴνου πνεύματος δηλητηρίασιν.—Διαφορῶν τρόπος ἐκδήλωσις τῶν φρενικῶν παθῶσεων.—Φαινόμενα τῆς χρονίας διὰ τοῦ οἴνου δηλητηρίασεως.—Φαινόμενα τῆς χρονίας διὰ τῆς ῥακῆς καὶ τῶν ἰσχυρῶν οἴνοπνευμάτων δηλητηρίασεως.—Φαινόμενα τῆς χρονίας διὰ τοῦ ἀψιθιῶν δηλητηρίασεως.

Οὐδένα διαφεύγει ἡ μεγίστη σπουδαιότης τῶν παθῶσεων τούτων, αἵτινες ἀποβλέπουσιν οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς καταχραστάς, ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνίαν ἅπασαν. Ἐνταῦθα εὐρύνεται ὁ κύκλος τῆς ἐπιβλαβοῦς ἐνεργείας τοῦ οἴνοπνεύματος. Μέχρι τοῦδε ἅπασαι αἱ περιγραφεῖσθαι ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὄργανισμοῦ βλάβαι δὲν ἀποβλέπουσι καὶ δὲν ταλαιπωροῦσιν ἢ αὐτὸν τὸν ἔνοχον, αὐτὸν τὸν καταχραστὴν ἀτομικῶς. Αἱ κατωτέρω ὁμῶς βλάβαι ἀποβλέπουσι καὶ ἐνδιαφέρουσι μεγάλως καὶ αὐτὴν τὴν κοινωνίαν, διότι τὰ θύματα ταῦτα τοῦ οἴνοπνεύματος δυνατόν ἂν ἀποβῶσι πολυειδῶς ἐπικίνδυνα εἰς αὐτήν.

Ὅντως πασῶν ἡ λυπρῶτέρα καὶ σοβαρωτέρα ἐπιρροή τοῦ οἴνοπνεύματος εἶνε ἡ ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν διανοητικῶν λειτουργιῶν αὐτοῦ. Ἡ κατάπτωσης τῶν πνευματικῶν δυνάμεων μοιραίως παρακολουθεῖ τὴν φθορὰν ταύτην καὶ τὸν μαρασμὸν τοῦ σώματος.

Ὅντως ἡ μνήμη βαθμηδὸν ἀποχαιρετῆ τὸν καταχραστὴν τῶν οἴνοπνευμάτων δὲν δύναται οὗτος νὰ ἐνθυμηθῆ γεγονότα πρὸ ὀλίγου μόλις συμβάντα καὶ ἐπαναλαμβάνει συχνάκις τὰ αὐτά. Ἡ βούλησις καθίσταται ἀβεβαία καὶ ἀσταθῆς.

Ὁ λόγος καὶ ἡ διανόησις συγχύζονται, μαραινούνται, σβύνονται ἢ τούναντίον διαστρέφονται καὶ ἐντελῶς διαταράσσονται ἀποτελοῦντες διαφόρους μορφὰς φρενικῶν νοσημάτων. Οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι ἐν ἀρχῇ εἰσὶν ἀνάσθητοι καὶ ἀδιάφοροι πρὸς πάντα τὰ περικυκλούμενα αὐτοὺς ἀντικείμενα, ἐνῶν ὑπὸ τὴν φαινομενικὴν ταύτην ἡρεμίαν ὑποκώφως ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ τελεῖται παθολογικὴ ἐπεξεργασία ἐκδηλουμένη κατὰ διαλείμματα ὑπὸ παραδόξων ὄπτασιῶν καὶ φασμάτων, ὑπὸ παραισθήσεων, καὶ ὑπὸ ὄνειρων χαλεπῶν καὶ φοβερῶν διαταρακτῶν καὶ διακοπτῶν συχνάκις τὴν ἡσυχίαν αὐτῶν εἴτε ἐν ἐργασίᾳ, εἴτε ἐν ὑπνῷ εὐρισκομένων. Οἱ ἀσθενεῖς πλέον οὗτοι νομίζου-

σιν, ὅτι εἰσὶ διαρκῆς ἀντικείμενον προσβολῆς ἀοράτων ἐχθρῶν καὶ καταλαμβάνονται συνήθως ὑπὸ βαθείας μελαγχολίας καὶ ἡσυχῶν παραληρημάτων.

Αἱ παραισθήσεις δὲ καὶ τὰ ἡσυχὰ ταῦτα παραληρήματα πολλάκις αἴφνης ἀλλάσσουν ἐντελῶς χαρακτῆρα καὶ ἰσχύον καὶ μετατρέπονται εἰς βίαια καὶ παραχώδη παραληρήματα, μετὰ γενικῆς μανιώδους διεγέρσεως, μετὰ τρόμου τῶν μελῶν καὶ μετὰ βιαιῶν ἄλλων πράξεων τοῦθ' ὅπερ οἱ ἰατροὶ καλοῦσιν *ὀξείαν τρομώδη παραφροσύνην τῶν οἴνοποτων* (delirium tremens).

Ἄλλοτε πάλιν τὰ δηλητηριώδη φαινόμενα τοῦ οἴνοπνεύματος ἐκδηλοῦνται δι' ἐπανελημμένων ἰσχυρῶν σκοτοδινιῶν καὶ λιποθυμιῶν συνοδουμένων μετὰ τρόμου καὶ ἀκουσίων σπασμῶδων κινήσεων τῶν χειρῶν, τῶν ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς, αἵτινες ἐντεινόμεναι συνιστῶσιν εἶδος *χορείας ἐξ οἴνοπνεύματος* συνοδουμένης κατὰ διαλείμματα μετὰ προσβολῶν ὑπὸ γενικῶν σπασμῶν, μεταμορφουμένων οὐχὶ σπανίως εἰς ἀληθεῖς προσβολὰς *ἐπιληψίας* (σεληνιασμοῦ).

Πόσοι καταληπτικοὶ δὲν ἀναφέρονται θύματα τῆς πρὸς τὸ οἴνοπνευμα ἐξαιρετικῆς ἀγάπης αὐτῶν τούτων ἢ τῶν γονέων αὐτῶν! Διότι ὄντως πολλὰ ὄντα ἀθῶα ἐντελῶς ὀφείλουσι τὸ δεινὸν καὶ οἰκτρὸν αὐτῶν τοῦτο πάθος εἰς ἀμαρτίας γονέων! Ἄλλὰ περὶ τούτου κατωτέρω ἔσται ὁ προσήκων λόγος.

— ** —

Ἄπασαι αὐταὶ αἱ ἐκ τῶν οἴνοπνευμάτων ἀλοιώσεις καὶ βλάβαι βεβαίως δὲν ἐκδηλοῦνται ταυτοχρόνως καὶ ἀθρόως ὑφ' ὅλας αὐτῶν τὰς μορφὰς ἐπὶ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου. Οἱ μὲν ὑφίστανται μᾶλλον τὰς τοιαύτας ἢ τοιαύτας βλάβας, ἄλλοι δὲ ἄλλας ὑπὸ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν μορφήν, κατ' ἄλλοτε ἄλλον βαθμὸν ἐντάσεως ἄλλοτε δὲ ἐπέρχονται αἱ διάφοροι βλάβαι ποτὲ μὲν ταχύτερον, ποτὲ δὲ βραδύτερον. Αἱ ποικιλίαι καὶ παραλλαγαὶ αὐταὶ ὀφείλουσι κυρίως ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὸ εἶδος καὶ τὴν ποιότητα τοῦ λαμβανόμενου οἴνοπνεύματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν φύσιν, τὴν σύστασιν καὶ τὴν κρᾶσιν τῶν οἴνοποτων. Ἐνίστε μάλιστα τὰ φαινόμενα τῆς δηλητηρίασεως βραδύνουσι λίαν νὰ ἐπέλθωσιν, ὥστε παρέχουσι τὴν ἀπατηλὴν πεποίθησιν εἰς τοὺς καταχραστάς, ὅτι τὸ οἴνοπνευμα οὐδόπως ἐπηρεάζει τὸν ὄργανισμόν αὐτῶν καὶ ἀφρόντιδες παραδίδονται εἰς τὸ πάθος αὐτῶν ἔτι μᾶλλον. Πλὴν ἡ ἐνέργεια τοῦ οἴνοπνεύματος ὑποσκάπτει βραδέως καὶ ὑπὸ κώφως τὸν ὄργανισμόν, καὶ δὲν ἐλλείπει μετὰ τινα χρόνον ἢ ἀναφανῆ αἴφνης ὑπὸ τὰς φοβερωτέρας μορφὰς παραφροσύνης ὀξείας ἢ χρονίας, ὧν ἔτι συνήθες ἀποτέλεσμα εἶνε καὶ ἡ *αὐτοχειρία*, ἧτις τοσαῦτα σήμερον ἀριθμεῖ θύματα!

Αἱ φρενοβλάβαι καθίστανται ὀσημεραὶ συχνότεραι, τοῦθ' ὅπερ ὀφείλεται μὲν καὶ εἰς τὴν ἀνά-

πτωξιν του λοιπού πολιτισμού και τας σήμερον πολυειδείς βιοτικές ανάγκας, αλλά πρό πάντων εις τον πολλαπλασιασμόν των οίνοπνευματωδών ποτών και την ευρυτέραν αυτών όσημέραι κατάχρησιν, ώσπερ δεικνύουσι καταφανώς άπασαι αί επίσημοι στατιστικά πάντων των φρενοκομείων της Ευρώπης και Αμερικής.

Τά φαινόμενα δέ της δι' οίνοπνεύματος δηλητηριάσεως έτι τροποποιούνται, ώς είπομεν, και ανάλογως της λαμβανομένης οίνοπνευματώδους σκευασίας, διότι άτυχώς ή κοινωνία σήμερον έπλουτίσθη άγαν υπό της προσδευσάσης βιομηχανίας της εκ διαφόρων οίνοπνευματωδών ποτών.

Όττω 1) οί καταχρώμενοι του οίνου λαμβάνουσι τουτον εις μεγάλην ποσά συνήθως, προκαλούντες κατά τας άρχάς τά φαινόμενα της όξείας μέθης· μετά τινα δέ χρόνον αύτη έπαναλαμβάνομένη, εκτός των οργανικών παθήσεων του στομάχου και του ήπατος· και των διαφόρων παθολογικών υπεραιμιών και χρονίων φλεγμονών των σπλάγγων, προξενεί συνήθως κατ' όλιγον τήν αμβλύτητα και κατάλυσιν των αίσθητηρίων πάντων και τον μαρασμόν και την φθίσιν των διανοητικών δυνάμεων μέχρις ήλιθιότητος και τελείας άποκτηνώσεως.

2) Οί καταχρώμενοι της ρακής, του κοινά και πάντων των παρομοίων ισχυρών οίνοπνευματών σπανίως φέρουσι τά όξέα της μέθης φαινόμενα· οί ρακοπόται είνε εξ εκείνων, οίτινες κατάρχονται της συνήθειας του πίνειν εκ μικρού ποσού ρακής, και οίτινες, ούτω συνειθίζουσι τον οργανισμόν αυτών, ώσπε να άντέχη εις την όξειαν μελυστικήν προσβολήν· πλην ούτοι άτυχώς είνε εξ εκείνων, εις τον οργανισμόν των οποίων το οίνοπνευμα συσσωρεύεται και παράγει άφ' ενός τας χρονίας παθήσεις των σπλάγγων και ιδία των πεπτικών οργάνων και του ήπατος, άφ' έτέρου δέ τά χρόνια φρενικά νοσήματα. Οί καταχρώμενοι της ρακής κατά Laveran και Teissier είνε ισχυροί, λιπόσαρκοι, έννευροισμένοι και ώχροί ή ρυπαρώς κτρινωποί· δεν τρώγουσι πλέον ή όρεξίς των είνε έσθισμένη, ώς εκ της φλογιστικής καταστάσεως της βλεννομεμβράνης του στομάχου και του κερρωτικού ήπατος αυτών. Η φυσιογνωμία των είνε συνήθως κατηφής και ό χαρκτηρ αυτών στρυφνός, δύστροπος και όξύθυμος.

3) Οί καταχρώμενοι του άψινθίου (οίτινες έτι παρ' ήμιν είνε σπάνιοι ώς μη εξαπλωθείσης έτι ευτυχώς και της καλίστης ταύτης συνήθειας της χρήσεως του άψινθίου) προσβάλλονται ταχέως και έντόνως υπό φοβερών φαινομένων της χρονίας δηλητηριάσεως. Το άψίνθιον είνε το δηλητηριωδέστατον και όλεθριώτατον πάντων άνεξαιρέτως των οίνοπνευματωδών ποτών, καθ' όσον εκτός του ισχυρού οίνοπνεύματος ένέχει έτι και

τά αιθέρια στοιχεία του φυτού άψινθίου. Έν Ευρώπη, και ιδίως έν Γολλία, γίνεται εύρεία χρήσεως αυτού και προξενεί εκεί φοβεράν καταστροφήν. Λέγεται ότι έν Αλγερία το άψίνθιον έρόνευσε περισσοτέρους Γάλλους στρατιώτας, ή αί σφαίραι των Αράβων έν τους φρενοκομείους δέ της Γαλλίας τά 2/3 περίπου των παραφρονούντων είνε θύματα του άψινθίου!

Τά στοιχεία της πύας του άψινθίου προσβάλλουσι ένδως το νευρικόν σύστημα και φέρουσι παντοίας νευρικής και ύστερικής παθήσεις, αίτινες άτυχώς μεταδίδονται και εις τους άπογόνους των καταχραστών, ών θύματα άθώα πλείστα είδομεν και ήμεεις αυτοί έν τοις έν Παρισίοις νοσοκομείοις. Πρός τας εκ του άψινθίου νευρικής ταύτας παθήσεις συνδυαζόμεναι και αί βλάβαι του ισχυρού οίνοπνεύματος, φέρουσι ευχερώς και ταχέως προσβολάς μανιωδών φρενικών νοσημάτων και όξέων παραληρημάτων.

ΙΩ ΦΟΥΣΤΑΝΟΣ.

ΑΛΩΠΗΕ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΠΟΔΑΣ

[Αγροτική ανάμνησις]

Αναδιψών κατ' αυτές παλαιάς τινες σημειώσεις της έν Γούβαις της Εύβοίας τριμήνου διαμονής μου κατά το θέρος του 1882, εύρον μεταξύ άλλων εκεί και το έπόμενον έπεισόδιον, το όποιον είχαν σχεδόν λησμονήσει.

Μίαν των τελευταίων ήμερών του αυγούστου βαυκαλώμενος υπό γλυκυτάτων όνειρων έξύπνησα άργότερον της συνήθους πρωϊνής ώρας. Η συνήθης δ' αύτη πρωϊνή ώρα ήτο ή πρό της άνατολής του ήλιου, ένφ' την πρωϊαν εκείνην, όταν ήνοιξα τά παραθυρόφυλλα του δωματίου μου, ό ήλιος πρό πολλού ήδη άνατείλας καταθάμβωσε τους εκ του μακρού ύπνου βεβαρημένους όφθαλμούς μου.

Ανεθεμάτισα τά όνειρα εκείνα τά όποια μ' έκαμαν να χάσω το προσφιλές κυνήγιον των τρυγόνων, δι' όπερ από της προτεραίας είχαν προπαρασκευασθή, καθαρίσας μετ' έκτάκτου επιμελείας το όπλον μου και στήσας τεχνικωτάτην εκ κλάδων πύκης φυλάχτραν πέραν εκεί εις το νερόν του Καστριού το καλούμενον υπό των χωρικών Λουτρό της Βασίλισσας, άγνωσά συνειπή τίνος παραδόσεως. Η θέσις αύτη άπειχε πλέον της ώρας από του πύργου μου και γαί μεν αί τρυγόνες έρχονται να ποτισθώσιν εκεί μετά την βοτικήν, ήτοι δύο τρεις ώρας μετά την άνατολήν του ήλιου, ώστε μοι ήτο και πάλιν δυνατόν να σπεύσω και καταλάβω έγκαίρως την φοινικήν σκοπιάν μου, άλλ' ή μέχρι του μέρους εκείνου όδοιπορία θά ήτο όχληρά και κοπιώδης υπό τας ακτίνας του ήλιου, αίτινες από τουδε προεμνηνύτου καυστικά ως σταγόνες βευστου μολύβδου

Έπειτα όταν τύχη να κοιμηθῆ τις ύπερ το